

Per e-mail verstuurd

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van
Accountants
M. van der Vegte, voorzitter
Antonio Vivaldistraat 2
1083HP AMSTERDAM

Datum	9 september 2021
Ons kenmerk	MnDs-21081243
Pagina	1 van 3
Kopie aan	Voorzitter Adviescollege voor Beroepsreglementering, dhr A. Dieleman
Betreft	Reactie op Consultatie NBA handreiking 'Het verkrijgen van inzicht in soft controls in het kader van de jaarrekeningcontrole'

Geachte heer Van der Vegte,

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft met interesse kennisgenomen van het door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) geconsulteerde concept van de NBA Handreiking betreffende 'Het verkrijgen van inzicht in soft controls in het kader van de jaarrekeningcontrole' (Handreiking). De AFM vindt dat *soft controls* een belangrijk element zijn van de interne beheersing van ondernemingen. Het is belangrijk dat accountants een goed inzicht hebben in deze *soft controls* en in de impact daarvan op de interne beheersing. De AFM onderschrijft daarmee het belang van het betrekken van *soft controls* in de wettelijke controle. Tegen deze achtergrond wil de AFM graag haar reactie op dit consultatiedocument geven.

In de visie van de AFM geven de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) in Standaard 315¹ op een aantal plaatsen al een aanduiding van het belang van het hebben van inzicht in *soft controls*. De AFM ondersteunt het streven van de NBA om middels deze Handreiking aanvullende duiding te geven over het verkrijgen van inzicht in *soft controls*. De AFM beveelt aan om in de definitieve Handreiking nadere aandacht en uitwerking te geven aan de volgende gebieden, waarop in de volgende paragrafen verder in zal worden gegaan:

- A. Definitie van *soft controls*;
- B. Nadere uitwerking van het benodigde inzicht in *soft controls*;
- C. Uitwerking van de impact van *soft controls* op de wettelijke controle; en
- D. Additionele uitleg van de benoemde modellen om inzicht in *soft controls* te verkrijgen.

¹ Standaard 315 Risico's op een afwijking van materieel belang identificeren en inschatten door inzicht te verwerven in de entiteit en haar omgeving.

Datum	9 september 2021
Ons kenmerk	MnDs-21081243
Pagina	2 van 3

A. Definitie van soft controls

De voorgestelde Handreiking definieert *soft controls* als volgt: “*De niet-tastbare gedragsbeïnvloedende factoren waar de accountant bij het verwerken van inzicht in de interne beheersingsomgeving aandacht aan besteedt.*” Naar de mening van de AFM is deze definitie onvoldoende duidelijk. Dit komt omdat de definitie spreekt over ‘*waar de accountant ... aandacht aan besteedt.*’ Hiermee wordt de definitie subjectief en geeft zij geen duiding over wat *soft controls* zijn. De AFM stelt voor dat in de definitieve Handreiking een meer normatieve definitie wordt opgenomen, waarbij het begrip *soft controls* wordt gedefinieerd aan de hand van meer objectieve factoren en niet aan de hand van de aandacht die de accountant daar al dan niet aan besteedt. Daarnaast beveelt de AFM aan bij de definiëren van *soft controls* ook aansluiting te zoeken met Standaard 315, zodat daarmee duiding wordt gegeven hoe *soft controls* passen binnen de interne beheersing. Zo spreekt Standaard 315 onder meer over ‘een cultuur van eerlijkheid en ethisch gedrag’; het lijkt de AFM nuttig de samenhang tussen enerzijds cultuur en gedrag en anderzijds *soft controls* duidelijk te maken.

B. Nadere uitwerking van het benodigde inzicht in soft controls

In de NV COS worden in Standaard 315 eisen gesteld aan het inzicht in de interne beheersing dat een accountant bij het uitvoeren van een wettelijke controle dient te verkrijgen. Omdat *soft controls* deel uitmaken van de interne beheersing, stelt de AFM voor dat de Handreiking nadere duiding geeft aan accountants hoe zij kunnen bepalen in welke mate (voor welke gebieden van interne beheersing en ook met welke diepgang) dit inzicht kan worden verkregen. Dit is des te meer van belang omdat de scope van *soft controls* heel breed kan zijn en het niet nodig is dat accountants inzicht verkrijgen in alle *soft controls*. Daarnaast vraagt de AFM aandacht voor de voorbeelden die worden gegeven. In de voorbeelden wordt namelijk alleen ingegaan op de inschatting van risico’s van beheersingsmaatregelen, maar niet op het krijgen van inzicht in de *soft controls* als zodanig. De AFM beveelt aan om de voorbeelden meer te laten aansluiten op de werkzaamheden in het kader van *soft controls* en de beoordeling van de interne beheersing.

C. Uitwerking van impact soft controls op de wettelijke controle

Standaard 315 zet de doelstelling en vereisten uiteen die gelden met betrekking tot het verkrijgen van inzicht in de entiteit, waaronder haar interne beheersing. Vervolgens worden in Standaard 330 de doelstelling en vereisten uiteengezet hoe de accountant op de ingeschatte risico’s dient in te spelen. Het is naar de mening van de AFM van groot belang dat de Handreiking duiding geeft hoe de accountant hieraan invulling kan geven voor *soft controls*. De AFM merkt op dat de geconsulteerde Handreiking slechts in beperkte mate de verwachtingen koppelt aan de geldende vereisten, en ook niet duidt op welke wijze de *soft controls* kunnen worden ingepast in het model voor het accountantscontrolesrisico.

D. Additionele uitleg van de benoemde modellen om inzicht in soft controls te verkrijgen

De Handreiking benoemt enkele modellen waarmee accountants inzicht kunnen verkrijgen in *soft controls* en gaat daarbij op twee modellen nader in. De keuze voor deze twee modellen is niet nader onderbouwd. Het lijkt de AFM belangrijk dat accountants worden ondersteund in het maken van een keuze voor een

Datum	9 september 2021
Ons kenmerk	MnDs-21081243
Pagina	3 van 3

specifiek model waarmee inzicht wordt verkregen in *soft controls*. Daarvoor is het goed om aan te geven wat de beperkingen zijn van elk van de behandelde modellen of dat criteria worden gegeven voor andere modellen die een accountant kan kiezen. Het is ook van belang dat wordt uitgelegd hoe de modellen bijdragen aan een goede invulling van de eisen vanuit (onder meer) Standaarden 315 en 330, en dat dus de stappen van de uitgewerkte modellen ook in samenhang met de vereisten uit de Standaarden worden gebracht.

Tot slot

De AFM vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor een nadere toelichting kunt u zich wenden tot Martijn Duffels (martijn.duffels@afm.nl) of Stefan Boersma (stefan.boersma@afm.nl).

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

drs. M.A.H. Duffels RA
Senior Toezichthouder
Kwaliteit Accountantscontrole en
Verslaggeving

drs. R.H.J. de Hollander RA
Hoofd
Kwaliteit Accountantscontrole en Verslaggeving